

BİLİMKURGU KLASİKLERİ

FRANK HERBERT
DUNE

ithaki

İSTİKBAL
GÖKLERDEDİR!

i t h a k i

Frank Herbert

1920'de ABD'de doğan Frank Herbert, altı kitaplık, efsanevi *Dune* serisinin başı çektiği birçok bilimkurgu romanının yazarıdır. Tarihte verilen ilk Nebula Ödülü'nü kazanan yazarın *Dune* ile kazandığı bir de Hugo Ödülü bulunmaktadır. Yazar 1986'da hayata gözlerini kapamıştır.

Dune

Frank Herbert

Özgün Adı

Dune

İthaki Yayınları - 1037

Bilimkurgu Klasikleri - 1

Dune - 1

Yayın Koordinatörü: Tuğçe Nida Sevin

Dizi Editörü: Alican Saygı Ortanca

Yayına Hazırlayan: Alican Saygı Ortanca

Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç

Kapak İllüstrasyonu: Ozan Korkut

Grafik Uygulama: Şükrü Karakoç

4. Baskı, Eylül 2017, İstanbul

ISBN: 978-605-375-479-4

Sertifika No: 11407

Türkçe Çeviri © Dost Körpe, 2015

Frank Herbert © 1965

Türkçe Telif Hakkı © İthaki, 2015

Bu eserin tüm hakları Kayı Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguin Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Caferağa Mah. Neşe Sok. 1907 Apt. No: 31 Moda, Kadıköy - İstanbul

Tel: (0216) 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34

editor@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Kapak, İç Baskı: Deniz Ofset Matbaacılık

Gümüşsuyu Cad. Topkapı Center, Odin İş Merkezi No: 403/2 Topkapı-İstanbul

Tel: (0212) 613 30 06 - Faks: (0212) 613 51 97

Sertifika No: 29652

B İ L İ M K U R G U K L A S İ K L E R İ

FRANK HERBERT
DUNE

Çeviren

Dost Körpe

i t h a k i

ithaki

i t h a k i

Editörün Sunuşu

Science fiction kelimesini Hugo Gernsback'e borçluyuz, Türkçe karşılığı olan bilimkurguyu ise Orhan Duru'ya. Bilimkurguya karşılık olarak, dilin kuralları çerçevesinde daha tutarlı olsa da artık yaptığı tek çağrışım nostalji olan kurgu-bilim kelimesinin kökenine dair ise hiçbir fikrim yok. Ancak çok uzun süredir tür için kabullendiğimiz, aşına olduğumuz, duyduğumuzda yadırgamadığımız kelime açık: bilimkurgu.

Theodore Sturgeon, Arkadi ve Boris Ştrugatski'nin bir kitabına yazdığı önsözde, bilimkurgunun o anki durumunu özetleyen meşhur bir söz söylemişti: İyi bilimkurgu iyi edebiyattır. Bu motto yurtdışında pek çok eser için defalarca kullanıldı. Bilimkurgu konusunda yerli eser üretmekte hep kısır kalmış ülkemizde ise bilimkurgu yayıncılığı yapan yayınevlerinin bile zaman zaman ya da kalıcı olarak mottosu oldu bu söz.

İyi bilimkurgu eserleri yayımlama idealizminin yarattığı bilinç, türe olan minnet ve yayınevi misyonu bir araya gelince, elinizde ilk kitabı bulunan Bilimkurgu Klasikleri dizisi fikri ortaya çıktı. "İstikbal göklerde!" diyerek, üzerine uzun süre kafa yorup nasıl bir şey yapmak istediğimize karar verdik.

Öncelikle dizide klasik eserler olmasına karar verdik. Bu karar, "bilimkurguda kanonik eser" sorunuyla yüzleşmemi-

ze sebep oldu. Klasik bir yazarın yazdığı her eser bilimkurgu klasiği olabilir miydi? Ya da sadece tek eser vermiş, artık yalnızca tür üzerine emek verenler tarafından bilinen, buna rağmen bilimkurgunun gelişimi adına yaptıkları bir devrim niteliğinde olan yazarların kitapları bu klasikler arasında yer bulabilir miydi? İşte bu sorunla yüzleştığımız her durumda yine aynı cümle yankılandı zihnimizde: İyi bilimkurgu iyi edebiyattır. Zaman yolculuğunun, uzay seyahatlerinin, teknolojinin, biyolojik değişikliklerin, yapay zekâların ve hayal gücünün eksik olmadığı iyi edebiyat eserlerini bir araya getirmek amacıyla çıktık yola.

İsminin getirdiği ağırlığın altından kalkabilmek için serideki bu klasikleri neye göre seçeceğimize karar verme kısmı geldi sonra. Yayımlayacağımız tüm kitaplar daha önce Türkçeye çevrilmeyenler mi olacaktı? Yoksa okuyucuların aşına olduğu, daha önceden yayımlanmış kitaplar mı dizide kendine yer bulacaktı? Dizinin adını Bilimkurgu Klasikleri yaptıktan sonra aslında bu kıstas biraz ortadan kalktı. Kitapların daha önceden çevrilip çevrilmemesi bu durumda çok küçük bir engeldi. Bu dizinin hayata geçmesi için yapılması gereken açıktı: klasik statüsüne koyabileceğimiz bilimkurgu eserlerini bir araya getirmek, SF Masterworks'ün yurtdışında yaptığına benzer bir dizi ortaya çıkarmak. Bu bağlamda daha önceden çevrilen kitapları, çevrilen yazarların çevrilmeyen kitaplarını ve daha önceden dilimize hiç kazandırılmamış yazarları, klasik algımız dahilinde bir araya getirmeyi istedik. Bu yüzden dizinin kaç kitaptan oluşması gerektiğine henüz karar vermedik. Planladığımız kitaplar çıkarken, yeni kitaplar incelenip seriye eklenmeye devam edecek. Dizi için ve bilimkurgu edebiyatının Türkiye'deki gelişimi için umutluyuz, sonuçta yıldızlar hedefimiz.

İthaki olarak elimizde şans olmasına rağmen bu diziyeye dahil etmemeye karar verdiğimiz tek bir yazar oldu: Ray Bradbury. Çok farklı türlerde eserler veren üstadın kitapla-

rını birbirinden ayırmamak ve giderek büyüyen Bradbury dizisini bozmamak adına böyle bir tercihte bulunduk.

Dizinin içeriğini oturtmamızın ardından sıra dışarıya, yani kapaklara geldi. Kapak konusunda en başından beri fikrimiz netti. Klasik eserleri modern, minimalist yorumlarla okuyucuya sunmak istiyorduk. Bunun birkaç nedeni vardı tabii. Öncelikle -klasik eserler üzerinde çalışacak olsak da- yeni bir iş yapıyorduk. Bu açıdan, eskiyle yeniyi birleştirmek, sıradışı olmasa da diziye kimlik kazandıracak bir hareketti. Daha önceden Türkiye’de bile defalarca kullanılmış uzay çağı dönemi klasik illüstrasyonlarını kullanmak istemedik. Bir diğer sebep ise bu eserleri sadece türü sevenlere değil, türle yeni tanışacak olan ya da bilimkurgudan gözü korktuğu için uzak duran okuyuculara da ulaştırmaktı. Yerli ve yabancı pek çok illüstratörün eserleri artık umuyoruz ki bu diziyle birlikte kitaplarla özdeşleşecek.

Dizinin ilk kitabına gelince... Kararımızın birkaç kez değiştiğini itiraf etmek gerek. Ama verdiğimiz karar ve seçtiğimiz kitaptan dolayı oldukça memnunuz. Hem *Dune* gibi bilimkurgu edebiyatında mihenk taşı olmuş, hatta türü değiştirmiş bir kitabı yeniden yayımlayacak olmak, hem de bu kitabın 50. yılını kutluyor olmak bizim için fazlasıyla önemli.

Frank Herbert, *Dune*’u yayımladığında yıl 1965’ti. Paul Muad’Dib efsanesinin dünyayı sarsmaya başlamasının üzerinden tam elli yıl geçti. Herbert, kitabını yayımladığında farklı bir şey yaptığını biliyordu. Ekolojiyi daha önce hiçbir yazarın kullanmadığı incelikle yaymıştı romanına. *Dune* adıyla bilinen Arrakis gezegenini kitabının başkarakterlerinden biri yapmıştı. Dil, kültür ve din konusunda ise muhtemelen başka hiçbir yazarın yapmaya cesaret edemediği kombinasyonlarla eşsiz bir dünya yaratmıştı. Arapça ve Latinceyi birleştirip İngilizce potasında eritti; Katoliklik ve Zen Budizmi’ni birbiriyle çarpıştırıp onları İslamiyet’le kucakladı.

Okuyucular ve diğer yazarlar da Herbert'ın yaptıklarının farkında olmalı ki, *Dune*'u, Hugo ve o tarihte ilk kez düzenlenen Nebula ödüllerine layık gördü. Ama buna rağmen Herbert'ın *Dune*'u kitap olarak yayımlatması hiç de kolay olmadı. Yirmi kadar red cevabı aldıktan sonra kitabını yayımlayacak yayıncı bile büyük bir hata yaptığını düşünüyordu. Şimdiyse *Dune*, tarihin en çok satan bilimkurgu romanı ve İthaki'nin Bilimkurgu Klasikleri dizisinin ilk kitabı.

Bu diziyle birlikte büyülenmeye hazır olun. Çünkü Arthur C. Clarke'ın dediği gibi, "Yeterince ilerlemiş bir teknoloji, büyüden ayırt edilemez."

Kurtuluş, Eylül 2015
Alican Saygı Ortanca

Bu kehanet girişimi, her nerede ve ne zaman çalışmış olurlarsa olsunlar, fikirlerin ötesine geçip “somut materyaller” dünyasında emek veren insanlara... kurak toprak ekolojistlerine, tevazu ve hayranlıkla adanmıştır.

i t h a k i

i t h a k i

Birinci Kısım

DUNE

i t h a k i

i t h a k i

Bir başlangıç, dengelerin doğruluğuna en büyük özenin gösterilmesi gereken zamandır. Bunu her Bene Gesserit rahibesi bilir. Bu yüzden, Muad'Dib'in hayatını incelemeye başlarken ilkin onun yaşadığı dönemi göz önünde bulundurmaya özen gösterin: Padişah İmparator IV. Shaddam 57 yaşındayken doğmuştu. Özellikle de Muad'Dib'in yaşadığı yeri göz önünde bulundurun: Arrakis gezegenini. Caladan'da doğmuş ve hayatının ilk on beş yılını orada geçirmiş olması sizi yanıltmasın. Dune adıyla bilinen Arrakis gezegeni, sonsuza dek onun vatanıdır.

—PRENSES IRULAN,

“Muad'Dib'i Anlama Kılavuzu”

Arrakis'e doğru yola çıkmalarından önceki hafta, etraftaki toplanma telaşı neredeyse dayanılmaz bir çılgınlık boyutuna ulaşmışken, yaşlı bir kadın Paul adlı delikanlının annesini ziyarete geldi.

Caladan Şatosu'nda ılık bir geceydi; Atreides ailesine yirmi altı nesil boyunca yuvalık etmiş bu kadim taş bina, hava şartlarındaki her değişimden önce olduğu gibi, soğuk soğuk terliyordu sanki.

Kubbeli geçitteki yan kapıdan Paul'ün odasına alınan yaşlı kadının, yatakta yatan çocuğu biraz seyretmesine izin verildi.

Döşemenin biraz üstünde asılı duran süspansör lambasının kısık, donuk ışığıyla aydınlanan loş odada uyanan çocuk, kapıda, annesinin bir adım önünde cüsseli bir kadının durduğunu gördü. Bu yaşlı kadının silueti cadı gölgesine benziyordu... keçeleşmiş saç örümcek ağlarını andırıyordu, kukuletasının karanlıkta bıraktığı toparlak yüzündeki gözleri de mücevher gibi parlıyordu.

Yaşlı kadın, “Yaşına göre boyu kısa değil mi Jessica?” diye sordu. Hırıltılı sesi akortsuz bir baliset gibi tınlamıştı.

Paul’ün annesi yumuşak kontralto sesiyle yanıt verdi: “Atreidesler boy atmaya geç başlamalarıyla bilinir Muhterem Efendimiz.”

Yaşlı kadın, “Ben de öyle duymuştum,” diye hırıldadı. “Yine de artık on beşine geldi.”

“Evet Muhterem Efendimiz.”

Yaşlı kadın, “Uyanık, bizi dinliyor,” dedi. “Seni küçük, kurnaz yaramaz seni.” Kıkırdadı. “Ama hükmetmek için kurnazlık gerekir. Eğer gerçekten Kuisatz Haderah ise... o zaman...”

Yatağının gölgeleri arasında uzanan Paul gözlerini hafifçe aralamıştı. Parlak, oval şeklinde iki kuş gözü –yaşlı kadının gözleri– onun gözlerinin içine bakarken sanki irileşiyor, alevleniyordu.

Yaşlı kadın, “Uykunu iyi al seni küçük, kurnaz yaramaz,” dedi. “Yarın gomcebbârımla tanıştığında tüm yeteneklerine ihtiyacın olacak.”

Sonra Paul’ün annesini dışarı itip, kapıyı sertçe kapatarak gitti.

Yatağında uyanık halde uzanan Paul merak içindeydi: *Gomcebbâr ne ki?*

Yaşadıkları bu değişim döneminin onca kargaşası içinde, o yaşlı kadın kadar tuhaf bir şey görmemişti.

Muhterem Efendimiz.

Üstelik o kadın, Paul’ün annesine sanki alelade bir hizmetçiymiş gibi ismiyle, Jessica diye hitap etmişti... Oysa karşısında bir Bene Gesserit Leydisi, dükün odalığı, veliahtın annesi vardı.

Paul, *Gomcebbâr oraya taşınmamızdan önce öğrenmem gereken, Arrakis ile ilgili bir şey mi acaba?* diye merak etti.

Dudaklarını sessizce oynatarak, yaşlı kadının tuhaf sözlerini yineledi: Gomcebbâr... Kuisatz Haderah...

Öyle çok şey öğrenmesi gerekmişti ki. Arrakis, Caladan’dan çok farklı bir yer olsa gerekti; öğrendiği yeni bilgiler

Paul'ü serseme çevirmişti. Arrakis... Dune... Çöl Gezegeni...

Babasının Suikastçılar Ustası Thufir Hawat durumu şöyle açıklamıştı: Can düşmanları Harkonnenlar seksen yıldır Arrakis'teydi; yaşlanma geciktirici melanj baharatını kazıp çıkarmak için CHOAM Şirketi'yle yaptıkları anlaşma uyarınca gezegeni derebeyi gibi yönetmişlerdi. Şimdiyse Harkonnenlar gitmişti ve o gezegeni derebeyi gibi yönetme sırası Atreides Hanedanı'ndaydı... Görünüşte Dük Leto adına bir zaferdi bu. Ama Hawat bu zafer algısının son derece tehlikeli olduğunu söylemişti; Dük Leto, Landsraad'ın Büyük Hanedanları arasında popülerdi.

“Popüler insanlar erk sahiplerinde kıskançlık uyandırır,” demişti Hawat.

Arrakis... Dune... Çöl Gezegeni...

Uykuya dalan Paul rüyasında bir Arrakis mağarası gördü; etrafı korkülerin loş ışığında hareket eden suskun insanlarla çevriliydi. Hayal meyal duyduğu bir sesi, şıp şıp damlayan suyun sesini dinlerken, ortalığa katedral ciddiyeti hâkimdi. Paul rüya görmeye devam ederken bile, uyandığında bütün bunları hatırlayacağını biliyordu. Gelecektek haber veren rüyaları daima hatırlardı.

Rüya solup kayboldu.

Paul uyanınca kendini sıcacık yatağında buldu... ve düşüncelere daldı. Belki de Caladan Şatosu'nun dünyası hüznünlü bir vedayı hak etmiyordu; ne de olsa burada Paul'ün oyun oynayacağı, arkadaş olacağı yaşlıları yoktu. Öğretmeni Dr. Yueh, faufreluches denilen sınıf sisteminin Arrakis'te çok da katı bir şekilde uygulanmadığını ima etmişti. O gezegen, çölün kıyısında yaşayan bir halkı barındırıyordu; başlarında onları yönetecek ne kâid ne de başarı vardı: İmparatorluk'un nüfus sayımlarının hiçbirinde yer almayan bu halka Fremeni, “kumun iradesi” deniyordu.

Arrakis... Dune... Çöl Gezegeni...

Kendi gerginliğini hisseden Paul, annesinin öğrettiği zihin-beden egzersizlerini uygulamaya karar verdi. Peş peşe aldığı üç nefes, çeşitli tepkileri tetikledi: Farkındalığı salınma-

ya başladı... bilinci odaklandı... şahdamarı genişledi... odaksız bilinç mekanizmasından kaçındı... bilinçli olarak farkında olmayı seçti... hızlanan kan akışı, fazla zorlanan kısımlarında yoğunlaştı... insan yalnızca içgüdüleriyle besin-güvenlik-özgürlük elde edemez... hayvan bilinci yaşanan anın ötesine geçemediği gibi, kurbanlarının soyunun tükenebileceğini de düşünemez... hayvan yok eder, üretmez... hayvani zevkler duyumsal düzeylerin civarında kalır ve algısal olandan kaçınır... yaşadığı evreni görmek isteyen insan, olayları oturacağı bir ağa ihtiyaç duyar... bilincin nereye odaklanacağını seçmek, bu ağa biçimlendirir... hücrenel gereksinimlerin en yoğun şekilde farkında olmanın etkilediği sinir-kan akışı, bedensel bütünlüğü getirir... her şey/hücreler/varlıklar geçicidir... içindeki akışın kalıcı olması için uğraş...

Bu ders, Paul'un salınan bilincinde yinelenip duruyordu.

Şafağın sarı ışığı pencere denizliğine dokunduğunda, bunu hisseden Paul gözlerini açtı; şatoda yeniden başlamış telaşlı koşuşturmaları duydu ve yatak odası tavanındaki tavnık, işlemeli kirişleri gördü.

Koridor kapısı açıldı ve annesi başını içeri uzattı; uçuk bronz rengi saçları siyah bir kurdeleyle tepeden toplanmıştı, oval yüzü ifadesizdi, yeşil gözleri ciddiyetle bakıyordu.

"Uyanmışsın," dedi. "İyi uyudun mu?"

"Evet."

Paul gardırobun içinden ona giysi seçen annesinin uzun bedenini tepeden tırnağa süzdü; omuzlarında gerginlik belirtisi gördü. Başka biri olsa bu belirtiyi fark etmeyebilirdi, ama annesi onu Bene Gesserit Yöntemi'yle, gözlem anında en ufak ayrıntılara bile dikkat etmesi için eğitmişti. Annesi ona döndüğünde, yarı resmi bir ceket tutuyordu. Ceketin göğüs cebine Atreideslerin kırmızı şahin arması işlenmişti.

"Çabuk giyin," dedi annesi. "Rahibe Ana bekliyor."

"Onu bir seferinde rüyamda görmüştüm," dedi Paul. "Kim o?"

“Bene Gesserit Okulu’nda öğretilimimdi. Şimdi İmparator’un Gerçeğisöyleteni. Paul...” Annesi duraksadı. “Ona rüyalarından bahset.”

“Tamam. Arrakis’i onun sayesinde mi aldık?”

“Arrakis’i almadık.” Jessica elindeki pantolonu, tozunu silkeledikten sonra ceketle birlikte yatağın yanındaki askılığa astı. “Rahibe Ana’yı bekletme.”

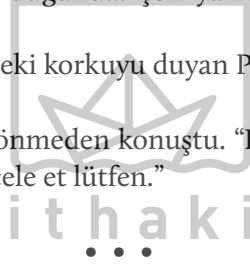
Doğrulup oturan Paul dizlerini kollarıyla sardı. “Gomcebbâr ne demek?”

Yine ondan almış olduğu eğitim sayesinde, annesinin neredeyse fark edilemeyecek kadar kısa süreliğine duraksayarak korkusunu ele verdiğini gördü.

Jessica pencereye gidip perdeleri açtı ve ırmak boyunca, Syubi Dağı’na doğru uzanan meyve bahçelerine baktı. “Gomcebbârın ne olduğunu... çok yakında öğreneceksin,” dedi.

Annesinin sesindeki korkuyu duyan Paul iyice meraklandı.

Jessica yüzünü dönmeden konuştu. “Rahibe Ana oturma odamda bekliyor. Acele et lütfen.”

Berjer koltukta oturan Rahibe Ana Gaius Helen Mohiam, ana oğulun yaklaşmasını seyrediyordu. Her iki yanındaki pencerelerden bakıldığında, ırmağın güney kıvrımının yanı sıra Atreides ailesine ait yemyeşil çiftlik arazileri de görülebiliyordu; ama Rahibe Ana manzarayla ilgilenmiyordu. Bu sabah, ne kadar yaşlı olduğunu hissediyordu; epey huysuz bir günündeydi. Huysuzluğunu yaptığı uzay yolculuğuna ve gizli kapaklı işler çeviren o iğrenç Uzay Loncası’yla temas kurmak zorunda kalmasına yoruyordu. Ama Görü sahibi bir Bene Gesserit olarak bizzat ilgilenmesi gereken bir meseleyle karşı karşıyaydı. Padişah İmparator’un Gerçeğisöyleteni bile, görev çağrısı yapıldığında sorumluluktan kaçamazdı.

Rahibe Ana, *Kahrolası Jessica!* diye düşündü. *Sana verilen emre uysan, bize bir kız çocuk doğursan olmaz mıydı!*

Koltuğa üç adım kala duran Jessica dizlerini hafifçe kırarak, eteğini sol eliyle biraz kaldırmakla reverans yaptı. Paul ise dans öğretmeninden öğrendiği şekilde, hafifçe eğilerek selam verdi... “Karşındakinin toplumsal konumunu bilmediğinde” böyle selam verilir.

Çocuğun selamlama tarzının nüansları Rahibe Ana’nın gözünden kaçmamıştı. “Seninki ihtiyatlı bir çocuk Jessica,” dedi.

Jessica elini uzatıp Paul’ün omzunu sıktı. Bir kalp atışı süresince, kadının avucundan çocuğa kaynağı belirsiz bir korku aktı. Sonra Jessica kendine hâkim oldu. “Öyle olmayı öğrendi Muhterem Efendimiz.”

Paul, *Neden korkuyor?* diye merak etti.

Yaşlı kadın, Paul’ü geçişçi bir bakışla, hızla inceledi; çocuğun yüzü Jessica’nunki gibi ovaldı, ama kemikleri kalındı... Saçı Dük’ünki gibi simsiyahtı, ama kaşlarını anne tarafından dedesinden (ismi bilinmiyordu) almıştı; ince, mağrur burnu ile dik dik bakan yeşil gözleriniyse baba tarafından dedesinden, yani Eski Dük’ten almıştı.

Rahibe Ana *O adam cesaret gösterilerinin ne kadar etkileyici olabildiğini biliyordu... ölümü bile etkileyici oldu,* diye düşündü.

“Eğitim önemlidir, ama doğal yetenek ayrı bir şey,” dedi. “Bakalım onda var mı?” Yaşlı gözlerini birden Jessica’ya çevirip, sert bir ifadeyle baktı. “Bizi yalnız bırak. Huzur meditasyonu yapmanı emre diyorum.”

Jessica elini Paul’ün omzundan çekti. “Muhterem Efendimiz, ben...”

“Jessica, biliyorsun ki bunun yapılması şart.”

Şaşırarak Paul başını kaldırıp annesine baktı.

Jessica dikeldi. “Evet... Elbette.”

Paul bakışlarını tekrar Rahibe Ana’ya çevirdi. Hem kibarlığı hem de annesinin açıkça bu yaşlı kadına karşı korkuyla karışık bir şekilde saygı göstermesi, onu ihtiyatlı davranmaya sevk ediyordu. Bununla birlikte, annesinden yayıldığını

hissettiği korkunun yanı sıra öfke ve kaygı da algılıyordu.

“Paul...” Jessica derin bir nefes aldı. “...gireceğin bu sınav... benim için önemli.”

“Sınav mı?” Paul başını kaldırıp annesine baktı.

“Unutma, sen bir dükün oğlusun,” dedi Jessica. Birden döndü ve hızlı adımlarla, eteğini hışırdatarak odadan ayrıldı. Kapı ardından sertçe kapandı.

Paul öfkesini dizginleyerek yaşlı kadına baktı. “Leydi Jessica basit bir hizmetçiymiş gibi kovulur mu?”

Yaşlı kadının kırışıklarla çevrili ağzının kenarlarında hafif bir gülümseme belirdi. “Leydi Jessica okulda geçirdiği on dört sene boyunca benim hizmetçimdi evlat.” Başını salladı. “İyi bir hizmetçiydi de. Şimdi, buraya gel!”

Bu emir kırbaç gibi inmişti. Paul hiç düşünmeden itaat etti. *Üstümde Ses'i kullanıyor,* diye düşündü. Kadının bir işaretiyle, onun dizlerinin yanında durdu.

Kadın, “Bunu görüyor musun?” diye sordu. Cüppesinin kıvrımları arasından bir küp çıkarmıştı; bu yeşil metal küpün bir kenarı aşağı yukarı on beş santimetreydi. Kadın elindeki nesneyi çevirince, Paul küpün bir yüzünün açık olduğunu gördü... Küpün içi karanlık ve tuhaf bir şekilde ürkütücü görünüyordu. O karanlığın içine ışık giremiyordu.

Yaşlı kadın, “Sağ elini kutunun içine sok,” dedi.

Paul korkuya kapıldı. Gerilemeye başladı, ama yaşlı kadın “Annenin sözüne karşı mı geleceksin?” dedi.

Paul başını kaldırıp, kadının kuş gözüne benzeyen parlak gözlerinin içine baktı.

Kendine hâkim olamayan Paul, elini yavaşça kutunun içine soktu. Kutudaki karanlık elini sarmalayınca önce soğukluk hissetti; sonra, parmakları kaygan metale dokunduğunda, eli uyuşmuş gibi karıncalandı.

Yaşlı kadının yüzünde bir avcının ifadesi belirdi. Sağ elini kutudan çekip Paul’un boynunun yan tarafına, yakınına götürdü. Kadının elinde metal parıltısı gören Paul o tarafa dönmeye yeltendi.

Kadın, “Dur!” diye emretti.

Yine Ses'i kullanıyor! Paul kadının yüzüne odaklandı.

“Boynunda gomcebbârı tutuyorum,” dedi kadın. “Gomcebbâr, tahakküm eden düşman. Ucunda zehir damlası olan bir iğne. Dur, dur! Geri çekilmeye kalkışma, yoksa zehri hissedersin.”

Paul yutkunmaya çalıştı; boğazı kupkuruydu. Kadının yaşlı ve kırışıklı yüzünden, ışıldayan gözlerinden ve konuşurken parlayan, gümüş rengi metal dişlerinin üstündeki soluk dişetlerinden gözlerini alamıyordu.

“Bir dükün oğlu zehirleri tanımalı,” dedi kadın. “Çağa ayak uydurmak gerekir, değil mi? Muski içkine konur. Omas yemeğine konur. Bazıları tez, bazıları yavaş öldürür; bazıları da ikisinin arasındadır. İşte sana yeni bir zehir: Gomcebbâr. Yalnızca hayvanları öldürür.”

Paul’ün gururu korkusunu bastırdı. “Bir dükün oğluna hayvan demeye nasıl cüret edersin?” diye çıkıştı.

“Diyelim ki insan da olabilirsin diyorum,” dedi kadın. “Kimildama! Seni uyarıyorum, başını geri çekmeye kalkma. Yaşlı olsam da, kaçmana fırsat vermeden bu iğneyi boynuna saplayabilirim.”

Paul, “Kimsin sen?” diye fısıldadı. “Annemi nasıl kandırdın, benimle yalnız kalmama izin vermeye nasıl ikna ettin? Yoksa Harkonnenlardan mısın?”

“Harkonnenlardan mı? Çok şükür hayır! Şimdi sessiz ol.” Kuru bir parmak boynuna dokununca Paul içinde beliren, geriye sıçrama dürtüsünü bastırdı.

“Güzel,” dedi kadın. “İlk sınavı geçtin. Şimdi sınavın geri kalanını söyleyeyim: Elini kutudan çıkarırsan ölürsün. Tek kural bu. Elini kutunun içinde tutarsan yaşarsın. Çıkarırsan ölürsün.”

Paul titremesi geçsin diye derin nefes aldı. “Uşaklara seslenirsem birkaç saniyede üstüne çullanırlar, ölen de sen olursun.”

“Annen kapının önünde nöbet tutuyor; uşaklar onu ge-

çemez. İnan bana. Annen bu sınavdan sağ çıktı. Şimdi sıra sende. Bu büyük bir onur. Erkek çocukları bu sınava tabi tuttuğumuz enderdir.”

Paul’ün kapıldığı merak korkusunu hafifletmiş, kontrol edebileceği bir seviyeye indirmişti. Yaşlı kadının doğru söylediğini sesinden anlamıştı; bu konuda şüphesi yoktu. Annesi sahiden dışarıda nöbet tutuyorsa... bu gerçekten bir sınavsa... Sınav olsa da olmasa da, Paul tuzağa düşürüldüğünü, boynundaki el tarafından, gomcebbâr tarafından esir alındığını biliyordu. Bene Gesserit ayinlerinde okunan, annesinin öğrettiği Korkuya Karşı Dua’yı hatırladı.

“Korkmamalıyım. Korku katilidir aklın. Korku, mutlak yıkım getiren küçük ölümdür. Korkumla yüzleşeceğim. Onun etrafımdan ve içimden geçip gitmesine izin vereceğim. Ve geçip gittiğinde, onun izlediği yolu görmek için iç gözümü kullanacağım. Korkunun geçtiği yerde hiçbir şey olmayacak. Yalnızca ben kalacağım.”

Yeniden sakinleştiğini hissettiğinde konuştu: “Haydi, devam et yaşlı kadın.”

Kadın sertçe “Yaşlı kadın mı!” dedi. “Cesursun, orası kesin. Bakalım, göreceğiz koca adam.” Paul’e doğru eğilirken sesi neredeyse fısıltı halini aldı. “Kutunun içindeki elinde acı hissedeceksin. Yoğun acı. Fakat! Elini çekersen, gomcebbârımı boynuna dokundururum... Celladın baltası kelleni uçurmuş gibi, bir anda ölüverirsin. Elini çekersen gomcebbâr işini bitirir. Anladın mı?”

“Kutunun içinde ne var?”

“Acı.”

Elinin giderek karıncalandığını hisseden Paul, dudaklarını sınımsız birbirine bastırdı. *Bu nasıl bir sınav?* diye düşündü. Karıncalanma hissi kaşıntıya dönüştü.

Yaşlı kadın konuştu: “Hayvanların kapandan kurtulmak için kendi bacaklarını ısırarak kopardıklarını duydun mu hiç? Bu hayvanlara özgü bir numaradır. İnsan kapanda kalmayı seçer, acıya dayanır, tuzağı kuranı öldürerek türdeşle-

rine yönelik bir tehdidi ortadan kaldırmak için ölü taklidi yapar.”

Kaşıntı hafif bir yanma hissine dönüştü. Paul sert bir sesle “Bunu niye yapıyorsun?” diye sordu.

“İnsan olup olmadığını saptamak için. Sessiz ol.”

Sağ elindeki yanma hissi artınca, Paul sol elini sıkıp yumruk yaptı. Yanma hissi yavaş yavaş artıyordu, eli giderek daha çok yanıyordu. Serbest elinin tırnaklarının avucuna battığını hissetti. Yanan elinin parmaklarını açmaya çalıştı, ama kılmıdatamadı.

“Yanıyor,” diye fısıldadı.

“Sus!”

Paul’ün zonklayan kolundan yukarı acı yayılıyordu. Alnından ter boşanıyordu. Tüm sinirleri, elini o yakan delikten çıkarması için haykırıyordu... ama... bir de gomcebbâr vardı. Başını oynatmadan gözlerini yana çevirerek, boynunun yakınındaki o korkunç iğneyi görmeye çalıştı. Kesik kesik soluduğunu fark edince nefesini yavaşlatmaya çabaladı, ama başaramadı.

Acı!

Dünyası tamamen boşalmış, geride sadece acı içindeki eli ve birkaç santim öteden bakan o yaşlı surat kalmıştı.

Paul’ün dudakları öyle kurumuştu ki onları ayırmakta zorlanıyordu.

Yanıyor! Yanıyor!

Acı içindeki elinin derisi yanıp kararıyor, eti kavrulup dökülüyor, geride yalnızca kömür olmuş kemikler kalıyordu sanki.

Acı birden kesildi!

Bir düğmeye basılmışçasına, acı kesilivermişti.

Paul sağ kolunun titrediğini hissediyordu; tüm vücudu ter içindeydi.

Kadın, “Bu kadarı yeter,” diye mırıldandı. “Küll vâhât! Hiçbir kız çocuğu bu kadarına dayanamamıştı. Seni bu kadar zorladığıma göre, başarısız olmanı istemişim herhalde.” Arkasına yaslanarak, gomcebbârı Paul’ün boynundan uzak-